
Obsah

PŘEDMLUVA	9
ÚVODEM	11
I. ČÁST – MULTIDISCIPLINÁRNÍ A TEORETICKÁ VÝCHODISKA STÁŘÍ A STÁRNUTÍ	17
1 PROBLEMATIKA STÁŘÍ A STÁRNUTÍ V EVROPSKÉM KULTURNÍM PROSTORU	19
1.1 Filozoficko-historické souvislosti	20
1.2 Národní a evropské strategické dokumenty	22
1.3 Demografické a socioekonomické charakteristiky stárnutí populace ..	23
1.4 Mezigenerační dialog a solidarita	28
1.5 Kvalita života seniorů	31
1.6 Volný čas a životní styl seniorů	35
2 INTERDISCIPLINÁRNÍ A METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA STÁRNUTÍ	37
2.1 Gerontologie a geriatrie	37
2.2 Edukační gerontologie	39
3 BIOLOGICKÉ A PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY STÁŘÍ A STÁRNUTÍ	41
3.1 Stáří pohledem vývojové psychologie	41
3.2 Psychické a biologické stárnutí	43
3.3 Klasické a moderní teorie stárnutí	45
3.4 Stárnutí smyslových orgánů	49
3.5 Změny v kognitivních funkcích a psychických procesech	50
3.6 Nemoci ve stáří	52
II. ČÁST – SYSTÉM SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ PÉČE O SENIORY	55
4 SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ PÉČE PRO SENIORY	57
4.1 Obecná východiska sociálního zabezpečení jako součást sociálního systému společnosti	57

4.2 Struktura a systém péče o seniory v ČR	60
4.3 Druhy a formy služeb a péče o seniory	61
4.4 Sociálně patologické jevy a násilí páchané na seniorech	65
4.5 Edukace jako nástroj prevence sociálně patologických jevů.....	69
III. ČÁST – VZDĚLÁVÁNÍ A AKTIVIZACE SENIORŮ V SYSTÉMU EDUKAČNÍCH VĚD – SOUČASNOST A PERSPEKTIVY.....	71
5 ANDRAGOGIKA JAKO VÝCHOZÍ VĚDNÍ DISCIPLÍNA GERONTAGOGIKY	73
5.1 Vývoj evropského andragogického myšlení	74
5.2 Vymezení a charakteristika andragogiky	77
5.3 Význam andragogiky pro studium seniorů	79
5.4 Sociální a speciální andragogika	81
5.5 Čtyři pilíře andragogické práce se seniory	84
5.6 Návrh kompetenčního modelu sociálního andragoga.....	88
6 GERONTAGOGIKA A JEJÍ KONSTITUOVÁNÍ	91
6.1 Vymezení a vývoj pojmu gerontagogika	91
6.2 Konstituování gerontagogiky	92
7 VZDĚLÁVÁNÍ, ROZVOJ A UČENÍ SE SENIORŮ	96
7.1 Cíle a význam edukace seniorů	96
7.2 Možnosti a funkce vzdělávání seniorů	98
7.3 Androdidaktické souvislosti – gerontodidaktika	99
7.4 Univerzity třetího věku – historie a současnost	102
7.5 Poradenství pro seniory	111
7.6 Terapeutické přístupy.....	112
ZÁVĚREM	116
SHRNUTÍ.....	118
SUMMARY.....	121
SOUPIS BIBLIOGRAFICKÝCH CITACÍ	124
SEZNAM ZKRATEK	151
PŘÍLOHY	152
JMENNÝ REJSTŘÍK	166
VĚCNÝ REJSTŘÍK	171